

Жолібож (архітектура)

1. Станція метро Площа Вільсона

Кілька років тут закінчувалася північна ділянка першої лінії варшавського метрополітену. Станція разом з під'їзною колією для розвороту поїздів була введена в експлуатацію у 2005 році. У 2008 році на конференції «MetroRail 2008» у Копенгагені проект станції отримав нагороду як найкраща станція, побудована у XXI столітті. На платформах переважає бетон: залізобетонні опори та бетонне склепіння з освітленням, яке змінює колір від жовтого, блакитного до фіолетово-рожевого - залежно від часу доби. Це, безумовно, найекстравагантніша зі станцій варшавського метрополітену!

Площа Вільсона

2. Неон W

Неонова вивіска, розміщена на площі Вільсона, знаходиться при в'їзді на Жолібож по вулиці Красінського з боку річки Вісла. Його розташування та дизайн нагадують придорожні вітальні знаки. Форма літери W є типографічною цитатою зі старої, вже не існуючої неонові вивіски кінотеатру «Wista», що знаходився поруч. У такий спосіб автори неонові вивіски - Конрад Смочний, Kwaciarnia Grafiki та Людмила Снежко - хотіли звернутися до візуальних традицій самої площі та її найближчого оточення. Нова світлова інсталяція була створена у межах громадського бюджету за формулою «спроєктуй і побудуй». Назву неонові вивіски можна трактувати по-різному: W - Wilson (Вільсон), Wisla (Вісла) або witajcie (ласкаво просимо). Жителі Жолібожу продовжують додавати нові значення: W як Wolność (Свобода) або Wakacje (Канікули). Автори захоплюють до власних інтерпретацій та роздумів.

Площа Вільсона

3. Будинок житлового кооперативу «Фенікс»

«Фенікс» є одним з найстарших житлових кооперативів у Варшаві. Заснований у 1913 році та офіційно зареєстрований у 1925 році як Варшавський житловий кооператив «Фенікс».

Це один з найулюбленіших районів Варшави. Тут ти можеш побачити чудові зразки довоєнної модерністської архітектури та один з найкрасивіших столичних парків. Прогулянки вузькими вуличками приносять величезне задоволення - можна забути про міську метушню, трохи сповільнитися, перевести подих. Запрошуємо на архітектурну екскурсію!

ратив «Фенікс». Через три роки кооперативи розпочали будівництво комплексу з п'яти будинків: найвищий, шести-поверховий, постав зі сторони площі Вільсона, інші були розташовані вздовж вулиць Словацького та Міцкевича. Будинки «Фенікса» характеризувалися, перш за все, сучасною інфраструктурою: квартири були великими, з міським газопостачанням. У шестиповерховій будівлі встановлено ліфти (перші на Жолібожі).

Площа Вільсона

4. Сонячна площа

З точки зору планування та історії, це одна з найцікавіших площ Варшави. Проект був створений в 1923 році.

Проектування площі в плані кола було обумовлено бажанням поєднати розташування фортифікацій сусідньої Цитаделі (наприклад, сусіднього форту Сокольницького), це також вписувалося в характер тодішньої забудови району. У 1925 році на площі звели терасові будинки - спочатку їх мало бути 12, а сама площа, зі стрункою тополею посередині, повинна була виконувати функцію сонячного годинника. Проте було збудовано 10 будинків, а замість тополі посаджено клен.

Сонячна площа

4. Аліна - дівчина з глечиком, Генрик Куна (1936)

Парк ім. Стефана Жеромського був створений з ініціативи Товариства друзів Жолібожа на території колишніх царських фортифікацій, що залишилися з часів російської анексії Варшави. Центральним елементом паркової композиції є вежа форту, підкреслена липовою алеєю. Її доповнює сквер навпроти головного входу з боку площі Вільсона, де знаходиться фонтан, увінчаний скульптурою. «Аліна», відлита з бронзи в оточенні тисових дерев, відсилає до напрямку нового класицизму, в якому працював Генрик Куна. Митець спеціалізувався на сучасній вуличній скульптурі, в якій переважали жіночі образи. У 1991 році «Аліна» була зруйнована вандалами. Викрадена і закопана в околицях Ольшинки Гроховської, вона була відновлена завдяки зусиллям актриси Аліни Яновської, а в 2000 році була визнана офіційним символом району.

Парк ім. Стефана Жеромського

5. Форт Сокольницького

У період 50-60-х років XX ст. укріплення Цитаделі були розширені системою з п'яти передових фортифікацій, у тому числі фортом Сергея. Після відновлення незалежності Польщі у 1918 році будівлі Цитаделі перейшли під контроль польської армії. У 1921 році форт був перейменований на форт генерала Міхала Сокольницького. Споруда має вигляд круглої, незамкненої, триповерхової вежі, оточеної сухим ровом.

У 30-х роках ХХ ст. навколо форту було вирішено створити парк ім. Стефана Жеромського, а рів було засипано. У 2003 році форт був викуплений районною владою у Агентства військового майна. Будівля була відреставрована і призначена для культурних цілей.

Парк ім. Стефана Жеромського

7. Музей спорту і туризму

Розташований в елегантному новому Олімпійському центрі, музей демонструє колекцію з 3000 спортивних пам'яток та історію польських олімпійських перемог. Якщо вид всіх цих золотих і срібних медалей викликає у тебе бажання займатися спортом, спробуй пішохідні та велосипедні доріжки вздовж річки Вісла, і ти знайдеш багато місць, де можна займатися різними видами спорту.

вул. Вибжеже Гдинське 4

8. Światłotrysk (Світлові бризки), Маурицій Гомулицький (2009)

Парк Кемпа Потоцька є магнітом у будь-яку пору року, але особливо гарний він навесні та влітку. Окрасою і візитною карткою парку є 17-метрова неонові світлова інсталяція у вигляді келиха, з якого здіймаються в небо рожеві бульбашки оранжади. Як зазначає автор, митець Маурицій Гомулицький, робота була створена у «відсиланні до динаміки романтичного міського волоцюги», із захоплення естетикою рожевого кольору та соціал-модерного дизайну. Символізує веселощі, радість, але й швидкоплинність миттєвостей щастя. Неон, який також називають «варшавським пам'ятником радості», «рожевим келихом» або «неоновим знаком щастя», видно з Віслостради і вітає всіх, хто в'їжджає до Варшави з північної сторони.

Парк Кемпа Потоцька

9. Кінотеатр «Веселка»

У 1928 році лише VI колонія Варшавського житлового кооперативу,

дуже прогресивного на той час проєкту, мала власну котельню. Це спонукало проєктувальників побудувати нову котельню, яка б обслуговувала інші частини житлового масиву через центральну систему опалення. Будівництво було завершено у 1929 році, а через три роки, в результаті модернізації, частина будівлі була упорядкована для потреб міського театру. Новий зал надає можливість вільно формувати простір для кінопоказів і театральних вистав завдяки рухомих платформам. Перетворення котельні на кінотеатр показало, якою може бути ідея створення соціального комплексу на практиці. Після 1945 року в будівлю переїхав кінотеатр «Веселка», а сьогодні її знову чекає перепланування, щоб у новому вигляді служити мешканцям району та міста.

вул. Сузіна 2

10. Житловий комплекс Сади Жоліборські I

Це один з найвідоміших житлових комплексів не лише у Варшаві, але й у Польщі. Побудований у 1960-1964 роках, він блискуче витримав випробування часом і є взірцем міського дизайну, орієнтованого на людей. Комплекс складається з 24 малоповерхових, три- та п'ятиповерхових будинків. З боку вулиці Попелюшки було збудовано єдину високу будівлю – одинадцятиповерховий блок, в якому на першому поверсі розмістилася двоповерхова засклена художня студія, а на терасі верхнього поверху - кав'ярня. Всі квартири повинні були відповідати нормам 11 кв.м. площі на одного мешканця. За результатами громадських консультацій було створено модель так званих варіативних квартир для сімей з дітьми. Авторка комплексу, архітекторка Галина Скібневська, спроектувала також систему рухомих мблєвих стінок і так звані дитячі або великі ігрові майданчики. Архітекторка намагалася врятувати існуючу рослинність фруктового саду, звідси і назва комплексу, і наявність фруктових дерев. Все це зробило Сади I зразковим житловим комплексом епохи, місцем зйомок кінофільмів та об'єктом екскурсій.

11. Молочний бар «Сади»

Єдиний окремо розміщений молочний бар у Варшаві і єдиний, що зберігся на Жолібожі. Заклад, який щодня відпускає 200 літрів супу, був призначений, згідно з концепцією соціального житлового комплексу Галини Скібневської, для обслуговування мешканців мікрорайону і - разом з торговими павільйонами вздовж вулиці Красінського - був невід'ємною частиною проєктної концепції. Заклад був заснований у 1966 році і з тих пір, як багаторічний улюбленець місцевих студентів та пенсіонерів, працює безперервно, пропонуючи класичне меню типового молочного бару.

вул. Красінського 36

Тексти підготовлені на основі публікації Ілюстрований атлас архітектури Жолібожа, видавництво Центр Архітектури. Автори текстів: Міхал Красуцький, Моніка Пова-ліш. Вибір: Каєтан Коршень. Адаптація: Богна Свьонтковська

FAJNA WARSZAWA - це 12 карт, які запрошують молодих мешканців відкрити для себе Варшаву: альтернативні місця мистецтва та культури, паркові зони, береги річки Вісли, архітектура, вуличні спортивні тренажери та скейт-парки.

Реалізація: Музей Варшави, Музей Волі та Музей Праги у співпраці з Фондом Węc Zmiana, Фондом Puszka, Фондом Центр Архітектури та Національним Інститутом Архітектури та Урбаністики.

Проєкт фінансується містом Варшава

Manana online.